MINISTERSTWO ROZWOJU

DEPARTAMENT
EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU
SPOŁECZNEGO

DZF.IV.8620.49.2016.ESO.1
NK:184787 /16

Warszawa, 29 sierpnia 2016 r.

Instytucje Pośredniczące Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Szanowni Państwo,

W obecnym okresie programowania 2014-2020 podstawowym dokumentem dla beneficjentów i instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) regulującym kwestię kwalifikowalności wydatków są *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*. Instytucja Zarządzająca PO WER (IZ PO WER) nie planuje tworzenia dodatkowego dokumentu stanowiącego rozszerzenie ww. *Wytycznych* na wzór *Zasad finansowania PO KL*. Niemniej, aby uszczegółowić i doprecyzować niektóre kluczowe zagadnienia związane z kwalifikowalnością wydatków w PO WER, IZ PO WER przygotowuje komentarze do poszczególnych części *Wytycznych*. W załączeniu przesyłam pierwszy materiał dotyczący wnoszenia wkładu własnego niepieniężnego w projektach PO WER.

Z poważaniem,
Zastępca Dyrektora Departamentu
Aleksandra Dmitruk

Załączniki:

1. Materiał informacyjny dotyczący wnoszenia wkładu niepieniężnego w ramach projektów PO WER (w wersji elektronicznej)

Do wiadomości:

1. Dyrekcja, wszystkie wydziały
2. Baza Wiedzy

Ministerstwo Rozwoju
Plac Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa
tel. 22 273 80 51, fax 22 273 89 19
www.mr.gov.pl
www.funduszeeuropejskie.gov.pl

Materiał informacyjny dotyczący wnoszenia wkładu niepieniężnego w ramach projektów Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Materiał stanowi wskazówki zarówno dla beneficjentów PO WER jak i instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie programu. Stanowi interpretację *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* (dalej: *Wytyczne*) i ma charakter **instruktażowy**.

Problematyka wkładu własnego w projektach PO WER została opisana w umowie o dofinansowanie projektu, wniosku o dofinansowanie projektu oraz *Wytycznych*, które to dokumenty są wiążące dla stron umów o dofinansowanie, tj. zarówno dla beneficjentów PO WER jak i instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie programu.

Materiał został opracowany na podstawie *Wytycznych* z dnia 10 kwietnia 2015 r.

Warszawa, sierpień 2016 r.

Opracowano w Departamencie EFS w Ministerstwie Rozwoju

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Ministerstwo Rozwoju
Plac Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa
tel. 22 273 80 51, fax 22 273 89 19
www.mr.gov.pl
www.funduszeeuropejskie.gov.pl

1. Co to jest wkład własny niepieniężny?

Zgodnie z treścią podrozdziału 6.10 pkt 1 *Wytycznych* **wkład niepieniężny** to stanowiący część lub całość wkładu własnego wydatek kwalifikowalny, wniesiony na rzecz projektu, nieprzekazany beneficjentowi w formie dofinansowania. Wkład niepieniężny polega na wniesieniu do projektu określonych składników majątku przez Beneficjenta lub z majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa oraz zostanie to ujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, w szczególności urządzeń lub materiałów, badań lub świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy. Oznacza to, że wkład własny niepieniężny powinien być co do zasady w posiadaniu beneficjenta przed okresem realizacji projektu (wyjątkiem jest wkład w postaci świadczeń wolontariuszy).

Wkład niepieniężny wniesiony na rzecz projektu przez Beneficjenta w postaci dóbr lub usług stanowi wydatek kwalifikowalny przy założeniu, że jego wartość może zostać w niezależny sposób potwierdzona dokumentami uzupełniającymi o wartości dowodowej równoważnej fakturom. Wyceny wartości majątku można dokonać przy wykorzystaniu wyników różnego rodzaju ekspertyz, w tym operatów rzeczoznawców majątkowych i protokołów specjalnych komisji oraz za pomocą innych materiałów, np. wykazów cen rynkowych uzyskiwanych z różnych źródeł lub rynków.

W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego do projektu, dofinansowanie w projekcie ze środków publicznych, nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

Wkład własny niepieniężny należy odróżnić od amortyzacji oraz wkładu własnego pieniężnego, który stanowi opłacenie przez beneficjenta ze środków własnych wydatków kwalifikowalnych w projekcie, np.: w postaci zapłaty za wynagrodzenie personelu projektu, za wynajem sali lub utrzymanie powierzchni biurowych.

UWAGA! Wynajem sali szkoleniowej lub koszt oddelegowania trenera zatrudnionego u beneficjenta na umowę o pracę nie jest wkładem własnym niepieniężnym.

2. Jak wykazywać i rozliczać wkład własny niepieniężny w kosztach bezpośrednich?

- **WNIOSEK O DOFINANSOWANIE**

W części VI *Szczegółowego budżetu projektu* przy określaniu kosztów bezpośrednich mamy możliwość zaznaczenia pól wyboru (tzw. „check-box"), które dotyczą między innymi wkładu niepieniężnego, przy czym w tabeli wkład niepieniężny zdefiniowano jako wkład rzeczowy.

VI. Szczegółowy budżet projektu																	
Kategoria	Symbol partnera	Personel projektu	Zadanie zlecone (T/N)	Cross-financing (T/N)	Środki trwałe	Wydatki ponoszone poza teryt. UE (T/N)	Pomoc publiczna (T/N)	Pomoc *de minimis* (T/N)	Stawka jednostkowa (T/N)	Wkład rzeczowy (T/N)	j.m.	2016			RAZEM	Wydatki Kwalifikowalne
												liczba	cena jednostkowa	Łącznie		
KOSZTY OGÓŁEM (6.1)																
KOSZTY BEZPOŚREDNIE (6.1.1)																
Zadanie 1 – *Szkolenie z obsługi klienta*																
1. Wynajem sal szkoleniowych (2 gr. x 100 godz. zegarowych)										N						

2. Udostępnienie sal szkoleniowych (własność beneficjenta) (2 gr. x 100 godz. zegarowych)										T							

Następnie wydatki w ramach wkładu rzeczowego opisywane są w uzasadnieniu znajdującym się pod szczegółowym budżetem projektu (w pkt 4) i dotyczą przewidzianego w projekcie wkładu własnego, a także tego, w jaki sposób, wnioskodawca dokonał jego wyceny. Wnioskodawca powinien opisać, jaka jest wysokość wkładu własnego, sposób jego wyliczenia oraz forma wniesienia wkładu. Ponadto należy określić czy wkład własny wnoszony jest przez beneficjenta, partnera projektu czy inny upoważniony podmiot (a jeśli tak to jaki).

Informacja podana w uzasadnieniu powinna być zgodna z opisem potencjału technicznego (np. w przypadku udostępnienia sal lub innych pomieszczeń) lub kadrowego (np. w przypadku pracy wolontariuszy).

Należy pamiętać, aby uzasadnienie dla wnoszonego wkładu własnego było wyczerpujące i zawierało wszystkie ww. elementy.

PRZYKŁAD SZCZEGÓŁOWEGO UZASADNIENIA W BUDŻECIE PROJEKTU:

L.p.	Uzasadnienie kosztów:	Komentarz
4.	**Uzasadnienie dla przewidzianego w projekcie wkładu własnego, w tym informacja o wkładzie rzeczowym i wszelkich opłatach pobieranych od uczestników**	
	Wnioskodawca sfinansuje wymagany wkład własny w wysokości 5% wydatków kwalifikowalnych zgodnie z wymogami konkursu.	NIEPOPRAWNIE
	Wnioskodawca sfinansuje wymagany wkład własny w wysokości 5% wydatków kwalifikowalnych zgodnie z wymogami konkursu. Zostanie on wniesiony przez lidera projektu w ramach kosztów bezpośrednich w postaci kosztu udostępnienia sal szkoleniowych na potrzeby przeprowadzenia szkoleń z zakresu obsługi klienta (wkład rzeczowy). Sale są w posiadaniu beneficjenta, a wysokość wkładu własnego została oszacowana w oparciu o stawki obowiązujące u beneficjenta przy wynajmie komercyjnym (cennik dostępny na stronie internetowej beneficjenta). Dodatkowo, stawki potwierdzono rozeznaniem cenowym na lokalnym rynku. Łączna wartość wkładu własnego to 50 000,00 zł.	POPRAWNIE

- **WNIOSEK O PŁATNOŚĆ**

Wnosząc wkład własny niepieniężny w ramach kosztów bezpośrednich beneficjent ma obowiązek uwzględnić go w składanych wnioskach o płatność. W każdym przypadku rozliczania wydatku stanowiącego wkład rzeczowy w tabeli Zestawienie dokumentów należy wybrać wartość z listy rozwijalnej. Wkład rzeczowy został ujęty, jako jedna z kategorii podlegających limitom w ramach EFS w bloku pod tą samą nazwą:

UWAGA! We wniosku o płatność należy wykazywać faktycznie wniesiony wkład własny niepieniężny (rzeczowy) zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. W przypadku zmiany formy wniesienia wkładu własnego (z wkładu własnego pieniężnego na wkład własny niepieniężny) na etapie realizacji projektu wymagana jest zmiana wniosku o dofinansowanie projektu.

Każdy wydatek wykazywany we wniosku o płatność w ramach wkładu własnego powinien być należycie udokumentowany. Podstawą uznania kwalifikowalności takiego wydatku powinno być oświadczenie beneficjenta poparte dokumentacją źródłową, np.: wycena, taryfikator kosztów, tabela amortyzacyjna (o ile wkład własny wnoszony jest do wysokości amortyzacji).

3. Czy wykazywać wkład własny niepieniężny w kosztach pośrednich?

Nie. Beneficjenci mają możliwość wnoszenia wkładu własnego również w ramach kosztów pośrednich. Nie mają jednak obowiązku określania jego formy we wniosku o dofinansowanie, gdyż co do zasady nie ma to znaczenia dla realizacji i rozliczania projektu. We wniosku o dofinansowanie projektu beneficjent powinien tylko wyraźnie wskazać wysokość wnoszonego do projektu wkładu własnego w ramach kosztów pośrednich. W ramach kosztów pośrednich nie podlegają bowiem weryfikacji i monitorowaniu żadne dokumenty księgowe. Tym samym, **wkład wnoszony w ramach kosztów pośrednich traktowany jest jako pieniężny.** Nie ma więc możliwości wykazywania i rozliczania wkładu rzeczowego (niepieniężnego) w takim przypadku.

Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich, wskazane w podrozdziale 8.4 *Wytycznych*, zostały określone na racjonalnym i niezawyżonym poziomie na podstawie analizy statystycznej danych historycznych projektów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Stawki te służą pokryciu wszelkich wydatków administracyjnych związanych z obsługą projektu i w analizie nie określono, jaka ich część przysługuje na pokrycie poszczególnych wydatków lub też kategorii wydatków. W tej sytuacji to do beneficjenta należy decyzja, jaką część kosztów pośrednich przeznaczy na jakie wydatki. Należy podkreślić, że nie podlega to monitorowaniu przez instytucje pośredniczące PO WER na żadnym etapie.

Inną sprawą jest ewentualne wykazywanie przez wnioskodawców potencjału technicznego w ramach kosztów pośrednich. Jest to teoretycznie możliwe, ale powinno być traktowane jako wyjątek. W ocenie IZ PO WER - wniesienie np. komputera lub innego sprzętu / wyposażenia dla koordynatora projektu lub innego personelu zarządzającego / administracyjnego nie powinno mieć istotnego wpływu na ocenę potencjału technicznego beneficjenta przy ocenie projektu. Zdecydowanie istotniejsze jest wykazywanie potencjału technicznego do merytorycznej realizacji projektu (tj. w ramach kosztów bezpośrednich). W takiej wyjątkowej sytuacji wykazywania potencjału technicznego w ramach kosztów pośrednich, nie ocenia się kwotowej wartości tego potencjału, ale jego znaczenie dla realizacji projektu. Oznacza to, że nie ma konieczności dokonywania jakichkolwiek wycen tego potencjału w ramach kosztów pośrednich.

Należy przy tym pamiętać, że Beneficjent, wnosząc wkład własny pieniężny w ramach kosztów pośrednich, na pokrycie wszelkich pozostałych wydatków w kosztach pośrednich w ramach dofinansowania dostanie odpowiednio pomniejszoną stawkę kosztów pośrednich. Przy wyliczaniu wysokości kosztów pośrednich w ramach projektu, w części *Szczegółowy budżet projektu* w wierszu 6.1.2 *Koszty pośrednie* wnioskodawca wybiera z listy rozwijalnej odpowiednią wysokość zryczałtowanej stawki kosztów pośrednich w zależności od wysokości projektu (zgodnie z zapisami *Wytycznych* podrozdział 8.4). Jednocześnie nie pomniejsza kwalifikowalnych kosztów pośrednich o wysokość wnoszonego do projektu wkładu własnego, co wynika z faktu ujęcia w budżecie wydatków ogółem i wydatków kwalifikowalnych, a nie dofinansowania. Niemniej, ma to przełożenie na wysokość dofinansowania przekazywanego beneficjentom w formie zaliczki lub refundacji.

PRZYKŁAD WNOSZENIA WKŁADU WŁASNEGO W RAMACH KOSZTÓW POŚREDNICH

Beneficjent – firma prywatna

Wymagany w konkursie wkład własny – 5%

Całkowita wartość projektu – 750 000,00 zł

- Koszty bezpośrednie na rok 2016 – 300 000,00 zł
- Koszty bezpośrednie na rok 2017– 300 000,00 zł

Wysokość wymaganego wkładu własnego – 37 500,00 zł

Stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, jaką powinien wybrać beneficjent to 25% (w przypadku projektów o wartości do 1 mln PLN włącznie). Stawka wydatków kwalifikowalnych nie podlega zmniejszeniu, nawet jeśli beneficjent w jej ramach wnosi wkład własny (wkład własny też stanowi wydatek kwalifikowalny).

Procent kosztów pośrednich kwalifikowalnych w żaden sposób nie podlega pomniejszeniu o wkład własny:

	2016	2017	RAZEM	Wydatki kwalifikowalne
KOSZTY OGÓŁEM (6.1)	**375 000,00 zł**	**375 000,00 zł**	**750 000,00 zł**	**750 000,00 zł**
KOSZTY BEZPOŚREDNIE (6.1.1)	**300 000,00 zł**	**300 000,00 zł**	**600 000,00 zł**	**600 000,00 zł**
KOSZTY POŚREDNIE (6.1.2)	75 000,00 zł	75 000,00 zł	150 000,00 zł	150 000,00 zł
jako % kosztów bezpośrednich (6.1.2/6.1.1) *[lista rozwijalna]*	25%	25%	25%	25%
Wkład własny (6.1.3)	18 750,00 zł	18 750,00 zł	37 500,00 zł	37 500,00 zł
w tym wkład prywatny	18 750,00 zł	18 750,00 zł	37 500,00 zł	37 500,00 zł
w tym wkład prywatny wymagany przepisami pomocy publicznej	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

UWAGA! Wysokość ryczałtowych kosztów pośrednich finansowana z dofinansowania nie jest widoczna we wniosku o dofinansowanie projektu. Zostanie wyliczona przez instytucję będącą stroną umowy (na podstawie danych we wniosku o dofinansowanie) i wskazana w umowie o dofinansowanie projektu.

- W powyższym przykładzie:

- Kwota dofinansowania w ramach kosztów pośrednich wyniesie 112 500,00 zł (150 000,00 – 37 500,00)

- % dofinansowania kosztów pośrednich w kosztach bezpośrednich – 18,75% (112 500,00/600 000,00)

- Kwalifikowalna stawka kosztów pośrednich finansowana z dofinansowania – 18,75%

Możliwe jest wykazywanie wkładu własnego **częściowo w kosztach bezpośrednich i pośrednich.** W takim przypadku należy to właściwie uzasadnić we wniosku o dofinansowanie:

PRZYKŁAD UZASADNIENIA DOTYCZĄCY WNOSZENIA WKŁADU WŁASNEGO W RAMACH KOSZTÓW BEZPOŚREDNICH i POŚREDNICH

*zgodnie z założeniami określonymi powyżej

L.p.	**Uzasadnienie kosztów:**	**Komentarz IZ PO WER**
4.	**Uzasadnienie dla przewidzianego w projekcie wkładu własnego, w tym informacja o wkładzie rzeczowym i wszelkich opłatach pobieranych od uczestników**	
	Wnioskodawca sfinansuje wymagany wkład własny w wysokości 5% wydatków kwalifikowalnych zgodnie z wymogami konkursu. Zostanie on wniesiony przez lidera projektu w części w ramach kosztów bezpośrednich a w części w ramach kosztów pośrednich. Łączna wartość wkładu własnego to 37 500,00 zł.	NIEPOPRAWNIE
	Wnioskodawca sfinansuje wymagany wkład własny w wysokości 5 % wydatków kwalifikowalnych zgodnie z wymogami konkursu. Zostanie on wniesiony przez lidera projektu w części określonej w szczegółowym budżecie projektu w ramach kosztów bezpośrednich w postaci kosztu udostępnienia sal szkoleniowych na potrzeby przeprowadzenia szkoleń (wkład rzeczowy) w wysokości 20 tys. zł. Sale są w posiadaniu beneficjenta, a wysokość wkładu własnego została oszacowana w oparciu o stawki obowiązujące u beneficjenta przy wynajmie komercyjnym (cennik dostępny na stronie internetowej beneficjenta). Dodatkowo, stawki potwierdzono rozeznaniem cenowym przeprowadzonym na lokalnym rynku poprzez analizę ofert zawartych na stronach internetowych 5 podmiotów zajmujących się wynajmem komercyjnym sal szkoleniowych. W pozostałej części wkład własny zostanie wniesiony w ramach kosztów pośrednich (w łącznej wysokości 17 500 zł). Łączna wartość wkładu własnego to 37 500,00 zł.	POPRAWNIE

4. Jak szacować wysokość wkładu własnego niepieniężnego?

Co do wyceny wkładu własnego należy zwrócić uwagę po pierwsze na zapisy podrozdziału 6.10 *Wytycznych Wkład niepieniężny*, a po drugie podrozdziału 6.2 *Ocena kwalifikowalności wydatku*. Każdy wydatek w projekcie, bez względu na to czy dotyczy dofinansowania czy wkładu własnego, musi być bowiem racjonalny, efektywny i bezpośrednio związany z celami projektu. W praktyce oznacza to, że beneficjent we wniosku o dofinansowanie powinien rozważyć, co dokładnie wnosi jako wkład własny uwzględniając cele i potrzeby projektu, co podlega ocenie w trakcie weryfikacji wniosku o dofinansowanie.

Należy pamiętać, iż jednym z warunków kwalifikowalności wkładu własnego jest to, iż jego **wysokość nie przekracza stawek rynkowych.** Każdorazowo w przypadku określania wysokości wnoszonego wkładu własnego należy zweryfikować, czy odpowiada ona stawkom stosowanym powszechnie na danym obszarze, w szczególności, czy jest zgodna z cennikiem, który stosuje beneficjent w działalności pozaprojektowej. Dodatkowo, wysokość rozliczanych stawek nie powinna być wyższa niż te określone w przygotowanym przez IP PO WER *Zestawieniu standardu i cen rynkowych wybranych wydatków w ramach PO WER* obowiązującym dla danego konkursu / naboru projektów pozakonkursowych.

Beneficjenci planujący wnieść wkład własny do projektu związany z wykorzystaniem środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych powinni zwrócić uwagę na różny sposób wnoszenia wkładu własnego do projektu, w zależności od rodzaju środka trwałego (podrozdział 6.12.1 *Wytycznych*):

a) środki trwałe bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu (np. wyposażenie lub wniesienie do projektu nieruchomości lub jej części),

b) środki trwałe wykorzystywane w celu wspomagania procesu wdrażania projektu (np. rzutnik na szkolenia, udostępnienie sal szkoleniowych),

tylko bowiem te opisane w lit. a mogą być wniesione do projektu w całości na podstawie operatu szacunkowego, stanowiącego wycenę wkładu własnego niepieniężnego.

5. Czy wniesienie środka trwałego do projektu to zawsze wkład własny niepieniężny?

Nie. Forma wniesienia wkładu własnego różni się w zależności od rodzaju środków trwałych i składników majątku beneficjenta:

I. Środki trwałe **bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu** (np. wyposażenie lub, wniesienie do projektu nieruchomości lub jej części, gdyby takie typy projektów określono w PO WER) będące w posiadaniu beneficjenta

Mogą być wniesione do projektu w całości na podstawie operatu szacunkowego, stanowiącego wycenę wkładu własnego niepieniężnego. Wniesiona jako wkład własny niepieniężny może być:

- **wartość nieruchomości lub jej część** na potrzeby, np.: funkcjonowania dziennych domów opieki medycznej lub
- wartość **środków trwałych w ramach wyposażenia, np.: centrów symulacji medycznej.** W przypadku pozostałych środków trwałych są one kwalifikowalne zgodnie z zapisami podrozdziału 6.10 *Wytycznych*.

UWAGA! Ten przypadek co do zasady nie dotyczy projektów PO WER. Poza kilkoma wyjątkami, w projektach PO WER środki trwałe nie są bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu.

II. Środki trwałe wykorzystywane **w celu wspomagania procesu wdrażania projektu** (np. rzutnik na szkolenia, udostępnienie sal szkoleniowych) będące w posiadaniu beneficjenta

W przypadku tych środków trwałych wkład własny może być wniesiony jako:

- **odpisy amortyzacyjne** dokonane w okresie realizacji projektu, proporcjonalnie do wykorzystania nieruchomości w celu realizacji projektu lub
- jeżeli nieruchomość została już całkowicie zamortyzowana, **wkład niepieniężny** do wysokości odpisów amortyzacyjnych za okres realizacji projektu wyliczonych na podstawie ostatniej stawki amortyzacyjnej proporcjonalnie do wykorzystania nieruchomości w celu realizacji projektu,

- **wkład niepieniężny** do wysokości kosztu wynajmu wynikającego ze stawek rynkowych, w szczególności zgodnego ze stawkami obowiązującymi u beneficjenta, proporcjonalnie do wykorzystania nieruchomości w celu realizacji projektu.

Dodatkowo w obu przypadkach wniesienia wkładu niepieniężnego kwalifikowalny może być dodatkowo **wkład pieniężny** jako koszt utrzymania środka trwałego, np.: nieruchomości lub jej części, wyłącznie w przypadku jeśli nie stanowi to podwójnego finansowania tego samego wydatku, np.: jeśli koszt utrzymania nieruchomości nie był uwzględniony w kwocie jej wynajmu.

UWAGA! Jeśli beneficjent na etapie składania wniosku o dofinansowanie nie posiada środków trwałych to kwalifikowalny może być wkład własny pieniężny w wysokości kosztów poniesionych na pozyskanie środka trwałego, np. koszt zakupu, wynajmu, leasingu lub amortyzacji, zgodnie z *Wytycznymi*.

Oznacza to, że nawet w przypadku posiadania lub dysponowania przez beneficjenta środkami trwałymi, które chce wykorzystać w projekcie, nie zawsze będzie wnosić wkład rzeczowy niepieniężny. Wkład własny niepieniężny należy odróżnić bowiem od amortyzacji, czy wkładu własnego pieniężnego, który stanowi opłacenie przez beneficjenta ze środków własnych wydatków kwalifikowalnych w projekcie, np.: w postaci zapłaty za wynajem sali.

PRZYKŁAD BŁĘDNEGO UJĘCIA WKŁADU WŁASNEGO DOT. ŚRODKÓW TRWAŁYCH

VI. Szczegółowy budżet projektu																	
Kategoria	Symbol partnera	Personel projektu	Zadanie zlecone (T/N)	Cross-financing (T/N)	Środki trwałe	Wydatki ponoszone poza teryt. UE (T/N)	Pomoc publiczna (T/N)	Pomoc *de minimis* (T/N)	Stawka jednostkowa (T/N)	Wkład rzeczowy (T/N)	j.m.	2016 liczba	2016 cena jednostkowa	2016 Łącznie	RAZEM	Wydatki Kwalifikowalne
KOSZTY OGÓŁEM (6.1)																
KOSZTY BEZPOŚREDNIE (6.1.1)																
Zadanie 1 – *Szkolenie z obsługi klienta*																
1. Koszt wynajmu sal szkoleniowych (2 gr. x 100 h)										T	godz.	200	40,00 zł	8000,00 zł	8000,00 zł	8000,00 zł
2. Koszt utrzymania sal szkoleniowych (2 gr. x 100 h)										T	godz.	200	10,00 zł	2000,00 zł	2000,00 zł	2000,00 zł

L.p.	Uzasadnienie kosztów:	
4.	**Uzasadnienie dla przewidzianego w projekcie wkładu własnego, w tym informacja o wkładzie rzeczowym i wszelkich opłatach pobieranych od uczestników**	**Komentarz IZ PO WER**

Ad. 1 i 2	Wnioskodawca wniesie do projektu wkład własny niepieniężny w ramach kosztów bezpośrednich, w postaci kosztu wynajmu sal szkoleniowych dla potrzeb szkolenia z obsługi klienta. Sale zostaną pozyskane na lokalnym rynku, w wysokości 40,00 zł za godzinę szkolenia. Jest to stawka zgodna z cenami oferowanymi komercyjnie. Kwota 40,00 zł zawiera koszt wynajmu sali na godzinę lekcyjną oraz koszt jej utrzymania. Łączna wartość wkładu własnego to 8 000,00 zł. Ponadto wniesiony zostanie wkład własny niepieniężny w ramach kosztów bezpośrednich, w postaci kosztu utrzymania własnych sal szkoleniowych dla potrzeb szkolenia z obsługi klienta w wysokości 10,00 zł za godzinę szkolenia. Łączna wartość wkładu własnego to 2 000,00 zł.	Koszt związany z wynajmem sal szkoleniowych niebędących składnikiem majątku beneficjenta zawsze stanowi wkład własny pieniężny, a nie jak wskazał beneficjent niepieniężny. Ponadto, jak wynika z uzasadnienia, w koszcie wynajmu sali znajdują się także koszty jej eksploatacji. Wykazanie więc dodatkowo w budżecie w pozycji nr 2 kosztów utrzymania sali stanowi podwójne finansowanie wydatku (wydatek w całości niekwalifikowalny). Co więcej, koszty związane z utrzymaniem sal szkoleniowych stanowią wkład własny pieniężny, a nie jak wskazał beneficjent niepieniężny.

6. Jak wnosić wkład własny niepieniężny w postaci nieodpłatnej pracy wolontariuszy?

Jako wkład własny mogą zostać wniesione do projektu świadczenia wykonywane przez wolontariuszy. W przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy należy zdefiniować rodzaj wykonywanej przez wolontariusza nieodpłatnej pracy i ocenić, czy jest ona celowa i zasadna z punktu widzenia projektu. W projekcie może być bowiem rozliczany wkład własny w postaci pracy wolontariuszy, ale tylko tam gdzie ta praca jest faktycznie niezbędna do osiągnięcia celów projektu.

Jeśli beneficjent w ramach projektu planuje przeprowadzić cykl szkoleń, np. 100 godzin lekcyjnych i do wykonania tego działania planuje zaangażować 1 trenera na umowę zlecenie na czas 100 godzin lekcyjnych, a dodatkowo wolontariusza na kolejne 10 godzin, to – przy założeniu, że szkolenia prowadzone są przez jednego trenera – angażowanie wolontariusza jest zbędne i nie powinno być wykazywane w budżecie projektu. W tym przykładzie możliwe jest jednak zaangażowanie dwóch trenerów: na umowę zlecenie na 60 godzin lekcyjnych, a drugiego jako wolontariusza na kolejne 40 godzin lekcyjnych.

Należy zwrócić szczególną uwagę na zakres zadań, jakie pełni w projekcie osoba wykonująca swoją pracę nieodpłatnie, od tego bowiem zależy, w ramach jakich kosztów powinien być ujęty dany wydatek. W przypadku wnoszenia ww. wkładu w kosztach pośrednich obowiązują zasady określone w pkt 3. Jeśli natomiast wkład własny występuje w kosztach bezpośrednich, to beneficjent zobowiązany jest dokonać wyceny nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariusza w ramach wkładu niepieniężnego.

Wolontariusz wykonujący zadania związane z zarządzaniem projektem, w szczególności określone w podrozdziale 8.4 *Wytycznych* ⇨ Koszty pośrednie

Wolontariusz wykonujący zadania merytoryczne ⇨ Koszty bezpośrednie

PRZYKŁAD WYKAZANIA WOLONTARIUSZA JAKO WKŁADU WŁASNEGO

VI. Szczegółowy budżet projektu																	
Kategoria	Symbol partnera	Personel projektu	Zadanie zlecone (T/N)	Cross-financing (T/N)	Środki trwałe	Wydatki ponoszone poza [illegible] (T/N)	Pomoc publiczna (T/N)	Pomoc *de minimis* (T/N)	Stawka jednostkowa (T/N)	Wkład rzeczowy (T/N)	j.m.	2016			RAZEM	Wydatki Kwalifikowalne
												liczba	cena jednostkowa	Łącznie		
KOSZTY OGÓŁEM (6.1)																
KOSZTY BEZPOŚREDNIE (6.1.1)																

Zadanie 1 – ***Szkolenie z obsługi klienta***																
1. Wynagrodzenie trenera – wolontariat – 160h/m-c x 12 m-cy x 24,37 zł/godz										N	m-c	12	3 899,20 zł	46 790,40 zł	46 790,40 zł	46 790,40 zł

L.p.	**Uzasadnienie kosztów:**
4.	**Uzasadnienie dla przewidzianego w projekcie wkładu własnego, w tym informacja o wkładzie rzeczowym i wszelkich opłatach pobieranych od uczestników**
Ad. 1	Wnioskodawca sfinansuje wymagany wkład własny w wysokości 5% wydatków kwalifikowalnych zgodnie z wymogami konkursu. Zostanie on wniesiony w ramach kosztów bezpośrednich, w postaci nieodpłatnej pracy wolontariusza zaangażowanego na stanowisku trenera przy szkoleniu z obsługi klienta w wymiarze 160 godzin miesięcznie przez okres 12 miesięcy; stawka 24,37 zł/ godzinę. Łączna wartość wkładu własnego to 46 790,40 zł.

Wycena pracy wolontariusza = wycena wkładu niepieniężnego:

- powinna uwzględniać wszystkie koszty, które zostałyby poniesione w przypadku jej odpłatnego wykonywania przez podmiot działający na zasadach rynkowych,
- określona jest z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie,
- określona z uwzględnieniem średniej wysokości wynagrodzenia za dany rodzaj pracy obowiązującej u danego pracodawcy lub w danym regionie (wyliczonej np. w oparciu o dane GUS), lub płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązujących przepisów.

UWAGA! Wycena wykonywanego świadczenia przez wolontariusza może być przedmiotem kontroli i oceny. Jeśli jednak beneficjent zdecyduje się na wycenę pracy wolontariusza na podstawie płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązujących przepisów, nie ma obowiązku określania i dokumentowania wysokości stawki poprzez dane dotyczące stosowanych stawek u danego pracodawcy lub w danym regionie (np. w oparciu o dane GUS).

PRZYKŁAD 1

Wycena wkładu własnego w postaci nieodpłatnej pracy wolontariusza - trenera za przeprowadzenie warsztatów aktywizacji zawodowej

Wynagrodzenie minimalne za rok 2016 - 1 850,00 zł brutto za miesiąc zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2015 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2016 r.

Miesięczny koszt pracy brutto przy założeniu, że pracownik zatrudniony jest w ramach całego etatu – 1 850,00 zł brutto

Średnia liczba dni roboczych w miesiącu – 20

Średnia liczba godzin pracy w miesiącu - 160

Średni koszt pracy trenera za jedną godzinę zegarową – 11,56 zł (1 850,00 zł/160 godzin)

PRZYKŁAD 2

Wycena wkładu własnego w postaci nieodpłatnej pracy wolontariusza - trenera za przeprowadzenie zajęćz grafiki komputerowej

Mediana wynagrodzeń w Warszawie w 2015 roku na stanowisku grafika komputerowego – 4 200,00 zł brutto za miesiąc (źródło danych: Ogólnopolskie Badanie Wynagrodzeń przeprowadzone przez Sedlak & Sedlak w 2015 roku)

Miesięczny koszt pracy brutto przy założeniu, że pracownik zatrudniony jest w ramach jednego etatu– 4 200,00 brutto

Średnia liczba dni roboczych w miesiącu – 20

Średnia liczba godzin pracy w miesiącu - 160

Średni koszt pracy trenera za jedną godzinę zegarową – 26,25 zł (4 200,00 zł/160 godzin)

Dodatkowo, przy wnoszeniu wkładu własnego w postaci nieodpłatnej pracy wolontariusza należy wziąć pod uwagę przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, w tym art. 46, zgodnie z którym wolontariuszowi z mocy ustawy przysługuje:

- ubezpieczenie z tytułu wypadku przy wykonywaniu świadczeń, pod warunkiem, że wykonuje on świadczenia na podstawie porozumienia zawartego na czas określony dłuższy niż 30 dni;
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków, dla wolontariuszy, z których świadczeń korzysta przez okres nie dłuższy niż 30 dni lub przez czas nieokreślony;
- ponadto beneficjent może fakultatywnie zgłosić wolontariusza do ubezpieczenia zdrowotnego na zasadach przewidzianych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, jeśli dany wolontariusz nie podlega mu z innego tytułu i zgłosi taką potrzebę.

W przypadku ponoszenia przez beneficjenta w projekcie ww. kosztów związanych z zaangażowaniem wolontariusza do projektu będą one stanowiły wkład własny pieniężny.

Należy również zaznaczyć, że nie każdy beneficjent może rozliczyć w projekcie pracę wolontariuszy. Zgodnie z art. 42 ww. ustawy:

1. Wolontariusze mogą wykonywać, na zasadach określonych w niniejszym rozdziale, świadczenia na rzecz:

1) organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 w zakresie ich działalności statutowej, w szczególności w zakresie działalności pożytku publicznego, z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej,

2) organów administracji publicznej, z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej,

3) jednostek organizacyjnych podległych organom administracji publicznej lub nadzorowanych przez te organy, z wyłączeniem prowadzonej przez te jednostki działalności gospodarczej,

4) podmiotów leczniczych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej w zakresie wykonywanej przez nie działalności leczniczej

- zwanych dalej "korzystającymi".

2. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do wolontariuszy wykonujących na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej świadczenia na rzecz organizacji międzynarodowych, jeżeli postanowienia umów międzynarodowych nie stanowią inaczej.

3. Członek stowarzyszenia może również wykonywać świadczenia, jako wolontariusz, na rzecz stowarzyszenia, którego jest członkiem.

UWAGA! Dla przykładu przedsiębiorstwo nie może korzystać ze świadczeń wolontariuszy, a tym bardziej rozliczać ich w projekcie w ramach wkładu niepieniężnego.

Jak każdy inny wydatek w projekcie, również wkład własny powinien być właściwe udokumentowany. W przypadku wnoszenia go w postaci świadczeń wolontariuszy dokumenty umożliwiające weryfikację wyceny wkładu oraz wykonanie świadczenia to np.: porozumienie z wolontariuszem wskazujące rodzaj wykonywanej nieodpłatnie pracy, dokumenty dotyczące wyceny, np. wydruki ze stron internetowych z kalkulacją cen rynkowych, jeśli dotyczy ewidencja czasu pracy, produkty wykonywanych zadań i inne.

7. Jak wykazywać i rozliczać wkład własny w projektach rozliczanych kwotami ryczałtowymi?

Istnieje możliwość, aby beneficjent część kosztów projektu rozliczanego kwotami ryczałtowymi pokrył ze środków własnych, przy czym może to nastąpić bez potrzeby i zasadności określania formy wkładu we wniosku o dofinansowanie. **Wkład własny wykazywany w ramach projektu rozliczanego ryczałtowo traktowany jest jako pieniężny.** W ramach kosztów projektu nie podlegają bowiem weryfikacji i monitorowaniu żadne dokumenty księgowe.

W związku z powyższym, jeśli beneficjent przewiduje wniesienie wkładu własnego w ramach kwoty ryczałtowej nie odznacza pola „Wkład rzeczowy" dla danej kwoty we wniosku o dofinansowanie:

VI. Szczegółowy budżet projektu																	
Kategoria	Symbol partnera	Personel projektu	Zadanie zlecone (T/N)	Cross-financing (T/N)	Środki trwałe	Wydatki ponoszone poza obszarem UE (T/N)	Pomoc publiczna (T/N)	Pomoc de minimis (T/N)	Stawka jednostkowa (T/N)	Wkład rzeczowy (T/N)	j.m.	2016			RAZEM	Wydatki Kwalifikowalne
												liczba	cena jednostkowa	Łącznie		
KOSZTY OGÓŁEM (6.1)																
KOSZTY BEZPOŚREDNIE (6.1.1)																
Zadanie 1 – *Opracowanie modelu wyboru tematów i wdrażania innowacji społecznych w PO WER (Kwota ryczałtowa)*																
1 Opracowanie modelu wyboru tematów i wdrażania innowacji społecznych w PO WER										N	szt.	1	25 000,00 zł	25 000,00 zł	25 000,00 zł	25 000,00 zł

oraz nie odznacza ww. kosztu, jako kategorii podlegającej limitom we wniosku o płatność:

Kategorie kosztów podlegających limitom

Kategorie kosztów podlegających limitom	Bieżący wniosek	Narastająco
Wydatki poza obszarem UE	0,00	0,00
Środki trwałe	0,00	0,00
Wkład rzeczowy	0,00	0,00
Cross - financing	0,00	0,00

W kwotach ryczałtowych nie ma więc możliwości wykazywania i rozliczania wkładu rzeczowego.